

Nr 229.

Av herr **Sandler**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag till lag med vissa bestämmelser om bötesstraffet (böteslag)*.

Kungl. propositionen till riksdagen med förslag till lag med vissa bestämmelser om bötesstraffet innehåller ett för vårt folk mer än vanligt betydelsefullt lagförslag. Bristfälligheten hos det nuvarande bötesstraffet, att det verkar i hög grad ojämnt, att bötesstraffet för den förmögne ej innebär något kännbart lidande, medan för den mindre bemedlade det samma utgör ett kännbart straff, är ett väl bekant och sedan länge påtalat förhållande. Lagförslagets syfte att vilja åstadkomma rättelse i sagda bristfällighet kan därför hälsas med tillfredsställelse. Utformningen är emellertid ägnad väcka stor betänklighet särskilt i fråga om grunderna för dagsbots bestämmande.

Det får väl anses hava varit en utgångspunkt, om vilken alla varit ense, då det gällt en reformering av bötesstraffet, att böterna borde avpassas efter den sakfälldes ekonomiska resurser. Endast från en dylik synpunkt kan bötesstraffet för den förmögne bliva lika kännbart, som för den fattige, endast på sådant sätt blir det likhet inför lagen. Frågan är emellertid, huruvida så verkligen sker, om man upphöjer ifrågavarande förslag till lag. Enligt förslaget fastställs dagsboten »med hänsyn till den sakfälldes inkomst, förmögenhet, försörjningsskyldighet och andra levnadsförhållanden». Genom att jämsides med inkomst- och förmögenhetsställningen peka på andra levnadsförhållanden synes emellertid huvudsyftet med reformen stå i fara att förfelas. Med lagförslagets formulering synes allehanda befrielsegrunder kunna åberopas. Uttrycket »andra levnadsförhållanden» är synnerligen mångtydigt. Den ekonomiska ställningen blir liksom avskalad och vad som står kvar, blir att en sakfälld får betala böter allenast i den mån, han anses ha råd därtill utan att rubba sina mer eller mindre dyrbara levnadsvanor.

Emot att, i den omfattning i skatteförfattningarna sker, hänsyn tages till försörjningsplikt och olika orters dyrhetsgrad torde ingen erinran vara att göra och borde sådan hänsyn kunna inrymmas i skälighetsprövningen även om såsom allmän norm allenast angives vederbörandes inkomst- och förmögenhetsställning.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen för sin del ville besluta, att 2 § tredje stycket i ifrågavarande lagförslag gives följande lydelse: »Tillika fastställas, efter ty med hänsyn till den sakfälldes inkomst- och förmögenhetsställning prövas skäligt, visst belopp i penningar som skall för honom anses utgöra en dagsbot.»

Stockholm den 15 mars 1927.

Rikard Sandler.
